

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 23 mei 2023

Zaaknummer : 1184636
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A. de Wit – van der Linden
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Vaststellen Beleid feestverlichting Heemstede 2023

Samenvatting

Het college stelt het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 vast. Daarnaast wil de Stichting BIZ Heemstede centrum een pilot starten om voor drie jaar de feestverlichting in de Raadhuisstraat-Binnenweg op zonne-energie te laten draaien. Het college stemt in met een bijdrage aan de pilot duurzame feestverlichting voor €6.000 per jaar in 2023-2025 om de ondernemers te ondersteunen met dit duurzame initiatief.

Juridisch en beleidskader

- Beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2022
- Visie Winkelcentra Heemstede 2016
- Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024
- Actieplan Integrale Veiligheid 2020-2023
- Artikel 2:10, eerste lid, van de Algemene Plaatselijke Verordening Heemstede 2023;

Besluit B&W

1. Het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 vast te stellen;
2. In te stemmen met een bijdrage van €6.000,- per jaar aan de Stichting BIZ voor de pilot duurzame feestverlichting in 2023 tot en met 2025;
3. Een jaarlijkse bijdrage van € 6.000 op te nemen gedurende de periode 2023 tot en met 2025 in de reguliere P&C-cyclus;
4. In te stemmen om het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 te evalueren in 2026;
5. Het besluit ter kennisname te brengen van de commissie Middelen (C-stuk).

Aanleiding

Stedin heeft de voedingsaders van de feestverlichting op de Raadhuisstraat-Binnenweg om veiligheidsredenen op donderdag 24 februari 2022 afgekoppeld. Hierdoor is de oude manier van verlichting via een kabel niet meer mogelijk zonder eerst grote investeringen te doen. Op 14 juni 2022 heeft het college ingestemd met het vervolgproces om een beleidslijn 'feestverlichting voor alle winkelgebieden' op te stellen. Het resultaat hiervan is het Beleid feestverlichting Heemstede 2023.

Het collegebesluit van 14 juni 2022 bevat scenario's over het behouden van de feestverlichting in Heemstede na het afkoppelen van de kabel. Zoals toegezegd in de commissie Middelen vergadering van 14 september 2022 heeft het college in kaart gebracht hoe andere winkelgebieden de feestverlichting organiseren. Er is een interessante optie ontdekt in de gemeente Helmond. In Helmond werkt de feestverlichting in bepaalde wijken op zonne-energie, in samenwerking met een Belgisch bedrijf. Dit bedrijf maakt ornamenten op zonne-energie die zij op lantaarnpalen bevestigen. Dit is een duurzame oplossing zonder hoge investeringskosten voor kabels. De Stichting BIZ Heemstede centrum wil graag met financiële ondersteuning van de gemeente een pilot starten om voor drie jaar de feestverlichting op zonne-energie te laten draaien. Deze pilot kan hierna mogelijk uitgebreid worden naar projecten voor andere winkelgebieden.

Motivering

Hieronder volgt een motivering voor het vaststellen van de Beleidsregels feestverlichting in de openbare ruimte 2023:

1.1. De gemeente draagt zorg voor de fysieke veiligheid van de openbare ruimte

Op dit moment zijn er geen duidelijke beleidsregels over hoe ondernemers moeten omgaan met het ophangen van feestverlichting in de openbare ruimte in de winkelgebieden. Dit leidt tot verschillende constructies per winkelgebied. Wanneer gekeken wordt naar de veiligheidsnormen zijn niet alle constructies even wenselijk. Een van de doelen uit het Actieplan Integrale Veiligheid 2020-2023 is het vergroten van de fysieke veiligheid in Heemstede. Het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 draagt bij aan een veiligere openbare ruimte, doordat de gemeente duidelijke regels, kaders en richtlijnen opstelt voor het gebruik van feestverlichting. Zo kan er op een veilige en duurzame manier worden gezorgd voor een gezellige en sfeervolle openbare ruimte tijdens de feestdagen.

1.2. Duidelijkheid rol gemeente in het realiseren van feestverlichting in de winkelgebieden

Na het afkoppelen van de voedingsaders van de feestverlichting door Stedin, is er discussie ontstaan over de rol van de gemeente bij het realiseren van feestverlichting. We hebben het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 opgesteld om hier duidelijkheid over te geven. Hieruit volgt dat de gemeente geen faciliterende rol heeft bij het realiseren van feestverlichting. De gemeente is niet verantwoordelijk voor het treffen van de nodige voorzieningen om feestverlichting mogelijk te maken, zoals het leveren van elektriciteit en het aanleggen van aansluitpunten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer, inclusief de bijbehorende kosten. Wel staat de gemeente open voor experimenten, zoals duurzame verlichting en innovatieve oplossingen voor feestverlichting.

1.3. Het college is bevoegd om beleidsregels op te stellen over voorwerpen op of aan openbare plaatsen

Artikel 2:10, eerste lid, Algemene Plaatselijke Verordening Heemstede verbiedt het gebruik van de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie daarvan, als dat gebruik schade kan toebrengen aan de weg of de bruikbaarheid van de weg. Daarnaast mag het gebruik van de weg of het weggedeelte niet in strijd zijn met redelijke eisen van welstand. Door het ophangen van feestverlichting op een onveilige manier of op een manier die niet voldoet aan redelijke eisen van welstand, kan dit artikel van de APV worden overtreden. Het Beleid feestverlichting Heemstede 2023 bevat regels en richtlijnen voor het veilig en verantwoord ophangen van feestverlichting, en draagt hierdoor bij aan het voorkomen van overtredingen van artikel 2:10 van de APV.

Hieronder volgt een motivering voor de jaarlijkse bijdrage aan de pilot duurzame feestverlichting:

2.1. De technologie voor feestverlichting op zonne-energie is nog volop in ontwikkeling

Feestverlichting is een belangrijk onderdeel van de sfeer en uitstraling van een winkelgebied. Het is belangrijk dat de feestverlichting van goede kwaliteit is en zorgt voor voldoende lichtintensiteit en sfeer. Er is momenteel maar een aanbieder van deze technologie in Nederland en België. Heemstede loopt samen met Helmond voor op andere gemeenten in Nederland, die nog geen gebruik maken van feestverlichting op zonne-energie. Het is daarom van belang om de betrouwbaarheid en lichtintensiteit van deze oplossing grondig te testen. Als de pilot succesvol is, kunnen we deze uitbreiden naar projecten voor de andere winkelgebieden in Heemstede als stimulans om over te stappen op feestverlichting op zonne-energie.

2.2. De gemeente Heemstede stimuleert duurzame initiatieven

In de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 staat opgenomen dat we jaarlijks 1,5% energie moeten besparen om de gestelde klimaatdoelen te behalen. In lijn hiermee is het van belang dat de gemeente in samenwerking met ondernemers zoekt naar nieuwe en innovatieve oplossingen om het energieverbruik terug te dringen. Door als gemeente een bijdrage te doen voor de pilotperiode van drie jaar, stimuleren en ondersteunen we dit experiment naar duurzame oplossingen voor de feestverlichting zonder dat de Stichting BIZ het volledige risico draagt.

Hieronder volgt een motivering om het benodigde budget ten laste te brengen van de krediet winkelvisie.

3.1. De Winkelvisie richt zich op sfeer en beleving als een van de zeven aandachtspunten

De Visie Winkelcentra Heemstede (2016) stelt dat aantrekkelijke locaties voor ontmoeting en verblijf in het digitale tijdperk steeds belangrijker worden. In de Visie Winkelcentra Heemstede staat beschreven dat winkelcentra met sfeer en beleving kansrijk blijven. Consumenten hebben een voorkeur voor winkelgebieden met een gezellige sfeer en beleving. Feestverlichting kan bijdragen aan deze gewenste sfeer en beleving in de donkere feestmaanden. Feestverlichting draagt daarmee bij aan een aantrekkelijk en levendig ondernemersklimaat in Heemstede. De raad heeft op 1 juni 2017 ingestemd met het Uitvoeringsprogramma visie winkelcentra Heemstede. Er is budget beschikbaar gesteld voor de zeven aandachtspunten om de winkelgebieden te versterken.

3.2. De pilot kan later worden uitgebreid naar de andere winkelgebieden in Heemstede

Aangezien de Winkelvisie Heemstede zich richt alle winkelgebieden in Heemstede, kan een kanttekening worden geplaatst bij het feit dat de pilot zich alleen richt op het centrum. Echter vormt het centrum een goed startpunt voor de pilot om verschillende redenen. Ten eerste, er is momentum omdat we op zoek zijn naar een alternatief voor de oude feestverlichting. Ten tweede, het centrum is het grootste winkelgebied in Heemstede. In het centrum hangt de meeste feestverlichting. Het energiebesparings-effect is hierdoor het grootst. Ook kunnen we hier de meeste informatie verzamelen over de pilot-ervaringen. Tot slot, niet elk winkelgebied is collectief georganiseerd. Collectiviteit vormt een belangrijke randvoorwaarde voor het succes van het organiseren van feestverlichting in een winkelgebied. Door te starten met de pilot in het centrumgebied kan de gemeente Heemstede ervaringen opdoen. Daarna kan de pilot eventueel worden uitgebreid naar projecten voor andere winkelgebieden, waarbij we rekening houden met de specifieke functie van het gebied en andere randvoorwaarden.

Financiën

De raad heeft op 1 juni 2017 ingestemd met het Uitvoeringsprogramma visie winkelcentra Heemstede en hiervoor een krediet beschikbaar gesteld. De maatregelen uit het Uitvoeringsprogramma leiden tot versterking van de Heemstedse winkelgebieden. De Winkelvisie richt zich op sfeer en beleving als een van de zeven aandachtspunten. De bijdrage voor de feestverlichting kan daarom bij dit krediet worden betrokken. De gemeente stelt een bijdrage beschikbaar van 30% van de kosten, met een maximum van €6.000 per jaar. De Stichting BIZ neemt de verdere kosten voor de pilot op haar rekening.

De bijdrage bedraagt € 6.000 per jaar gedurende de periode 2023 tot en met 2025 (totaal €18.000). Dit kan niet rechtstreeks ten laste worden gebracht van het krediet winkelvisie. Dit komt omdat op een bijdrage in de exploitatie van derden niet kan worden afgeschreven. Bij de najaarsnota wordt daarom van het restantbedrag van dit krediet € 18.000 afgeboekt. Het resterende krediet is na deze afboeking nog €67.448.

Tabel: Financiële consequenties van de beslispunten

I=Incidenteel
S=Structureel

LASTEN (x € 1.000)						
	Product	I/S	2023	2024	2025	2026
Economische zaken	30101	I	6.000	6.000	6.000	-
Kapitaallasten investering Winkelvisie	Krediet 914	S	-	-/- 600	-/- 600	-/- 600
Totaal			6.000	5.400	5.400	-/- 600

Investeringsvoorstel:

Nee, het krediet wordt verlaagd bij de najaarsnota 2023

Financiële consequenties gedekt?

De verlaging van de kapitaallast bij het krediet Winkelvisie dekt de incidentele lasten van de bijdrage gedurende de periode 2023 tot en met 2025. De verlaging van de kapitaallast loopt echter niet synchroon met de kosten van de bijdrage zodat er in 2023, 2024 en 2025 een incidenteel nadeel ontstaat, terwijl het voordeel in de kapitaallasten vanaf 2024 nog 30 jaar door loopt.

Planning/uitvoering

Fase & Besluitvorming	Mei '23	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan '24	Feb
Behandeling voorstel in het college (C-stuk)										
Inwerkingtreding Beleid feestverlichting Heemstede 2023										
Start pilot duurzame feestverlichting										
Evaluatie (<i>jaarlijks terugkerend</i>)										

De pilot loopt van oktober 2023 tot en met januari 2026. Er zal jaarlijks een evaluatie plaatsvinden. De Gemeente maakt uiterlijk op 1 december van het betreffende pilotjaar de bijdrage over ter hoogte van 30% van de kosten voor de pilot duurzame feestverlichting.

Samenwerking en communicatie

De gemeente en de Stichting BIZ hebben intensief samengewerkt om tot een passende oplossing te komen voor de feestverlichting in het centrum. Tijdens diverse overlegmomenten zijn verschillende scenario's, kanttekeningen en ontwikkelingen besproken. Het creëren van draagvlak onder de ondernemers is voor de gemeente van belang. Daarnaast wil de gemeente zich richten op een duurzame manier van verlichten. Het was uiteindelijk aan de Stichting BIZ om zelf een keuze te maken in de feestverlichting waarin zij willen investeren. Van maart tot en met mei 2023 is er in de Raadhuisstraat-Binnenweg een proefopstelling geweest met verschillende opties voor feestverlichting op zonne-energie om een gevoel bij de uitstraling te krijgen. Op 18 april 2023 heeft de algemene ledenvergadering van de BIZ plaatsgevonden, waarin de ondernemers hebben ingestemd met het voorstel voor feestverlichting op zonne-energie op basis van de proefopstelling.

Duurzaamheid

De pilot draagt bij aan het besparen van energie. Daarmee draagt de pilot bij aan de vastgestelde doelen uit de Nota Duurzaam Heemstede 2020-2024 om jaarlijks 1,5% energie te besparen ten opzichte van 1990.

Bijlage(n)

1. Beleid feestverlichting Heemstede 2023